

Državna komisija za vodenje nacionalnega preverjanja znanja,
Predmetna komisija za slovenščino,
Predmetna komisija za matematiko,
Predmetna komisija za angleščino,
Državni izpitni center

Osnovnim šolam

Datum: 9. 10. 2006
Številka: 021-1/2006

ZADEVA: DODATNA INFORMACIJA O DOSEŽKIH UČENCEV 6. RAZREDA NA NACIONALNEM PREVEREJANJU ZNANJA

Spoštovani,

pomemben cilj nacionalnega preverjanja znanja v šolskem letu 2005/2006 je, učencem, njihovim staršem, učiteljem in šolam ponuditi dodatno informacijo o doseženem znanju učencev.

V pričujočem dopisu Vam posredujemo nadaljnje informacije o dosežkih učencev na letošnjem nacionalnem preverjanju znanja iz slovenščine, matematike in angleščine. Posredujemo Vam grafične predstavitve dosežkov vseh učencev na rednem roku ob koncu drugega obdobja skupaj s kratkim opisom grafikonov in na njih izbranih (tj. obarvanih) območjih. Člani predmetnih komisij in sodelavci Državnega izpitnega centra smo pripravili kvalitativne opise izbranih območjih na lestvici dosežkov na nacionalnem preverjanju znanja. Pri pripravi opisov smo se zgledovali po mednarodnih raziskavah znanja, kot so PISA, TIMSS in PIRLS. Prepričani smo, da bodo kvalitativni opisi izbranih območjih omogočili vpogled v vsebino znanja, ki so ga pokazali učenci z dosežki v izbranih območjih na lestvici; vsakemu učencu pa bodo pomagali pri sklepanju o vsebini njegovega znanja.

Grafične predstavitve dosežkov na nacionalnem preverjanju znanja iz slovenščine, matematike in angleščine na rednem roku ob koncu drugega obdobja smo izdelali tako, da smo dosežke vseh učencev, ki so sodelovali na nacionalnem preverjanju znanja iz danega predmeta, razvrstili od najnižjega do najvišjega, nato pa smo z višino stolpca prikazali število učencev z danim dosežkom. Na naslednjih treh slikah so na ta način predstavljeni dosežki učencev pri slovenščini, matematiki in angleščini. Dosežki so predstavljeni v odstotnih točkah, s piko pa je označen povprečni dosežek vseh učencev.

Na vsaki grafični predstavitvi dosežkov učencev so s posebno barvo označena štiri območja: zeleno, rumeno, rdeče in modro.

Zeleno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *spodnje četrtine* dosežkov (glede na ostale dosežke). V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji

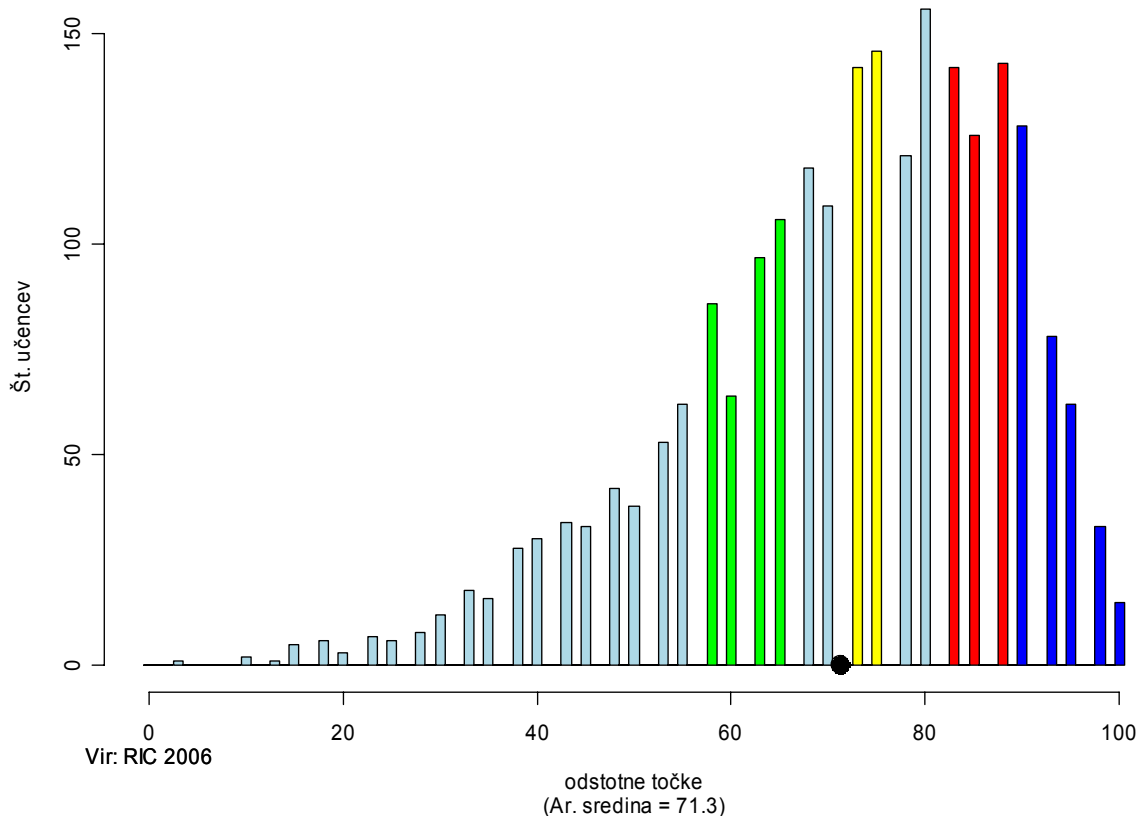
od spodnjih 20 % in nižji od 70 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 20. in 30. kvantilom.)

Rumeno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *med polovicama* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 45 % in hkrati nižji od 45 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 45. in 55. kvantilom.)

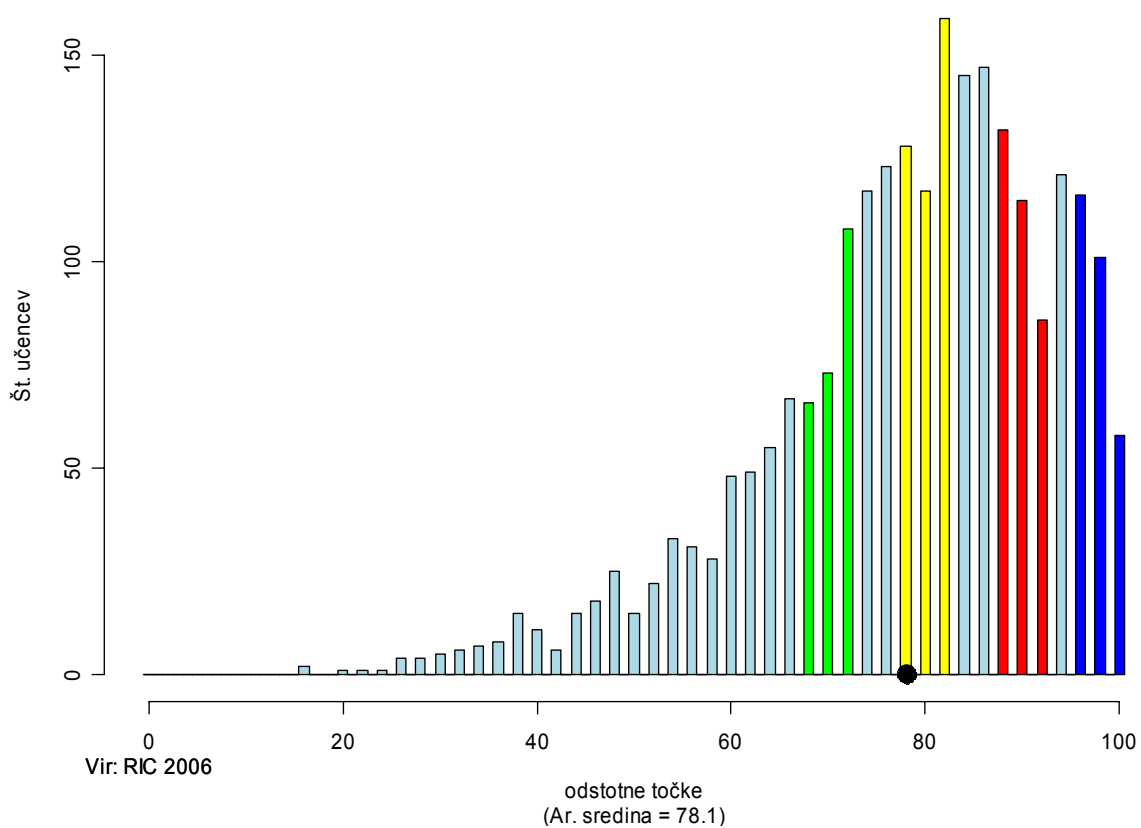
Rdeče območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *zgornje četrtine* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 70 % in nižji od 20 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 70. in 80. kvantilom.)

Modro območje označuje učence, katerih skupni dosežki so v *zgornji desetini* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev z najvišjimi dosežki; njihovi dosežki so višji od 90 % dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki nad 90. kvantilom.)

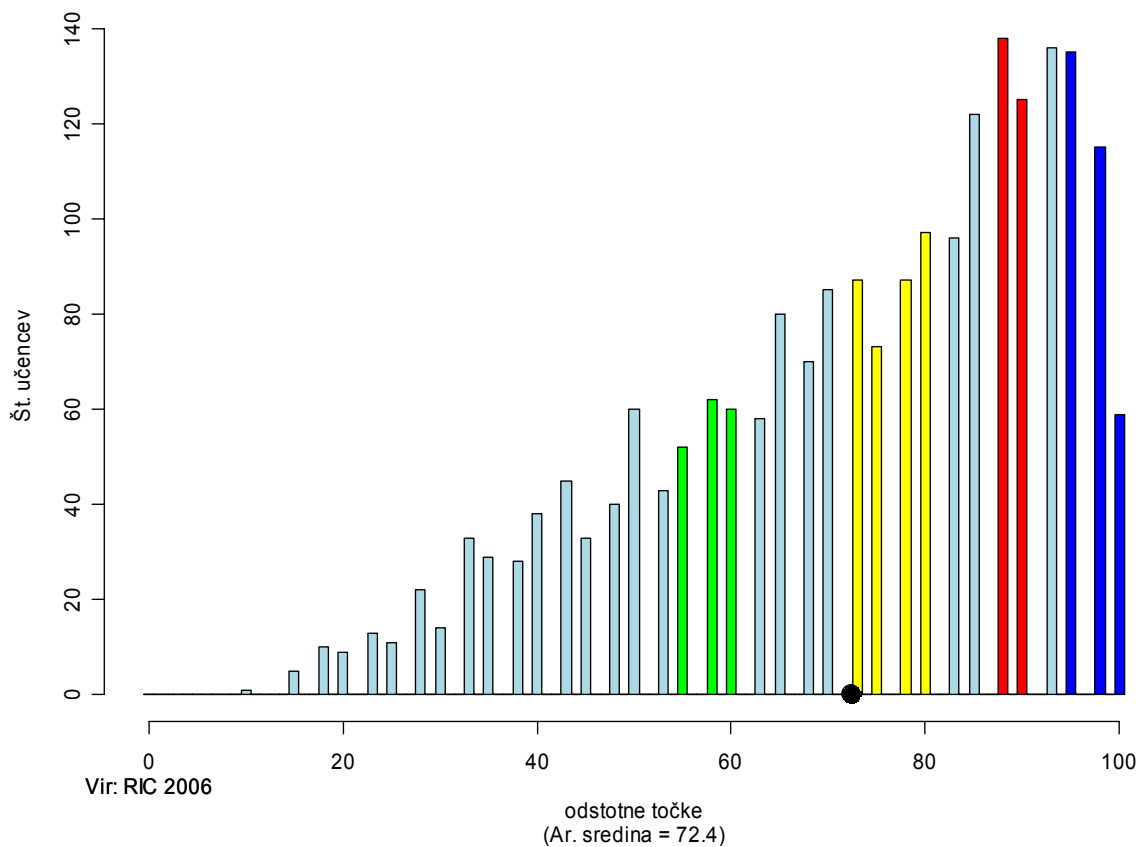
Porazdelitev točk pri predmetu slovenščina (NPZ 2006 6. razred, N = 2277)

Porazdelitev točk pri predmetu matematika (NPZ 2006 6. razred, N = 2389)

Porazdelitev točk pri predmetu angleščina (NPZ 2006 6. razred, N = 2171)

Za vsako od navedenih območij smo določili naloge, ki so jih učenci reševali uspešno – uspešnost reševanja pomeni, da je dano nalogo pravilno rešilo vsaj 65 % učencev z dosežki v danem območju (tako določajo uspešnost tudi v mednarodnih raziskavah znanja). To v splošnem pomeni, da so učenci z višjimi dosežki uspešno reševali tudi naloge iz nižjih območij (znanje namreč razumemo kot naraščajoče) – učenci z dosežki v rumenem območju so zato v splošnem uspešno reševali tako naloge iz rumenega območja kot tudi naloge iz zelenega območja; učenci z dosežki v rdečem območju so poleg nalog iz rdečega območja v splošnem uspešno reševali tudi naloge iz zelenega in rumenega območja; učenci z dosežki v modrem območju pa so v splošnem uspešno reševali tako naloge iz modrega območja kot tudi tiste, ki so uvrščene v ostala območja. Za dosežke izven izbranega območja pa lahko v splošnem sklepamo naslednje: Če ima učenec dosežek pod prvim (tj. zelenim) območjem, lahko rečemo, da z nižjo verjetnostjo (tj. manj kot 65-odstotno) izkazuje znanje, uvrščeno na prvo območje; če ima dosežek med dvema območjema, lahko rečemo, da z visoko verjetnostjo (tj. več kot 65-odstotno) izkazuje znanje, ki je uvrščeno na spodnje območje, in z nižjo verjetnostjo (tj. manj kot 65-odstotno) znanje, uvrščeno na zgornje območje.

Predmetne komisije za nacionalno preverjanje znanja so po pregledu tako razvrščenih nalog pripravile opis oz. sintezo vsebin, ki so skupne nalogam iz posameznega območja. Kvalitativni (oz. vsebinski) opisi območij predstavljajo vsebino tistega znanja, ki ga (s 65-odstotno verjetnostjo) izkazujejo učenci z dosežki v izbranem območju. Opisi za dosežke pri slovenščini so v prilogi št. 1, opisi za dosežke pri matematiki v prilogi št. 2 in opisi za dosežke pri angleščini v prilogi št. 3.

Opisi izbranih območij na lestvicah dosežkov letošnjega nacionalnega preverjanja znanja so enaki za vse šole in jih posredujemo vsem v enakem besedilu. Vaši šoli posebej pa posredujemo tudi grafične predstavitve dosežkov pri vseh treh predmetih z dodatno označenim povprečnim dosežkom učencev Vaše šole, dosegljive na e-Ricu. Oznaka je v obliki odebeljene navpične črtice v spodnjem delu grafikona.

Prosimo Vas, da pri uporabi teh podatkov (še zlasti podatkov o povprečnih dosežkih na šolah) upoštevate, da ti niso namenjeni neposrednim primerjavam med šolami. Na povprečne dosežke namreč vpliva veliko raznovrstnih dejavnikov, zato ni primerno, da se o uspešnosti šolskega dela sklepa le na podlagi povprečnega dosežka na nacionalnem preverjanju znanja. Prav tako morate vedeti, da ni izbira območij na lestvici dosežkov nikakor povezana s šolskimi ocenami, temveč temelji le na porazdelitvi dosežkov na preizkusih nacionalnega preverjanja znanja. Pri uporabi opisov vsebin znanja po območjih Vas tudi prosimo, da upoštevate, da le-ti temeljijo na manjšem številu nalog iz letošnjih preizkusov in da bi že navidezno manjše spremembe v nalogi morda vplivale na uvrstitev naloge v drugo skupino. Opisi so tako pripravljene kot splošno vodilo pri ugotavljanju vsebine znanja učencev.

Upamo, da bodo te informacije o dosežkih vseh učencev in o dosežkih učencev Vaše šole pomagale Vam, Vašim učencem in njihovim staršem pri ugotavljanju močnih in šibkih področij ter pri pripravah na novo šolsko leto.

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri NPZ iz slovenščine od koncu 2. obdobja določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, so uspešno rešili 13 (2 nalogi delno) od skupaj 22 nalog v preizkusu znanja, in sicer

naslednje naloge v I. delu preizkusa znanja (ob neznanem neumetnostnem besedilu – časopisni članek) – 7 nalog (od tega 1 delno):

- (4., 5., 6. in delno 7. naloga – ta preverja tudi pravopisno-slovnično zmožnost);
- nalogo, ki preverja pragmatično/okoliščinsko razčlemba, tj. prepoznavanje naslovnika (2. naloga);
- naloge, ki preverjajo zmožnost samostojnega tihega branja neznanega neumetnostnega besedila in njegovega razumevanja, tj. pomenska razčlemba nalogo, ki preverja metajezikovno zmožnost, tj. prepoznavanje/poimenovanje pridevnikov (9. naloga);
- delno nalogo, ki preverja zmožnost tvorjenja čestitke (13. naloga) – pokazali so, da znajo napisati besedilo, ki ustreza besedilni vrsti, pravilno zapisati potrebne podatke na pisemsko ovojnico ter čestitko in naslov napisati čitljivo; ne obvladajo pa dovolj dobro pravopisnih in slovničnih pravil (zapis čestitke).

naslednje naloge v II. delu preizkusa znanja (ob neznanem umetnostnem besedilu – odlomek iz proznega besedila) – 6 nalog (od teh ena delno):

- nalogo, ki preverja zmožnost samostojnega tihega branja in razumevanja neznanega umetnostnega besedila (odlomka), tj. teme besedila (1. naloga);
- nalogo, ki preverja razumevanje, katera oseba je glavna književna oseba (2. naloga);
- nalogo, ki preverja razumevanje dogajanja, povezanega v trden vzročno-posledični sistem (4. naloga);
- nalogo, ki preverja razumevanje dogajalnega časa (5. naloga);
- nalogo, ki preverja razumevanje preproste metafore/stalne besedne zveze (7. naloga);
- delno nalogo, pri kateri so morali napisati kratko obnovo odlomka (9. naloga) – pokazali so obvladovanje značilnosti besedilne vrste (obnove), niso pa dokazali praktičnega obvladovanja pravopisnih in slovničnih pravil in zmožnosti samostojnega obnavljanja konkretnega besedila.

Učenci s skupnimi dosežki v zelenem območju so v I. delu preizkusa znanja, ki obsega 13 nalog in skupaj 24 točk, v povprečju uspešno rešili 7 nalog (od tega eno delno), za katere so prejeli v povprečju 13 točk. V taksonomskem pogledu 4. naloga preverja zmožnost/znanje na ravni poznavanja, 4 naloge (2., 5., 6. in delno 7. naloga) na ravni razumevanja, 2 nalogi (9. in delno 7. naloga) na ravni uporabe; pri 13. nalogi, katere težišče je na ravni sinteze (samostojna tvorba glede na sporočilni namen ustreznega besedila), pa so ti učenci pokazali le poznavanje značilnosti besedilne vrste in zapis podatkov (znanje/razumevanje).

V II. delu preizkusa znanja, ki obsega 9 nalog in skupaj 16 točk, so učenci v povprečju uspešno rešili 6 nalog (od tega eno delno), za katere so prejeli v povprečju 7 točk. Taksonomsko so te naloge na ravni poznavanja (5. naloga), razumevanja (1., 2., 4., 7. naloga); pri 9. nalogi, katere težišče je na ravni sinteze, pa so učenci pokazali le razumevanje osnovnih značilnosti obnove (razumevanje).

Naloge iz I. in II. dela predvidevajo poznavanje naslednjih strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje/1. triletje: pridevnik, samostalni, glagol, čestitka (1. triletje).

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo *med polovicama dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega območja v povprečju uspešno rešili še 8 nalog (od teh 1 delno) v preizkusu znanja, in sicer

naslednje naloge v I. delu preizkusa znanja – 6 nalog (od tega 1 delno):

- nalogo, ki preverja razumevanje pomena besed (8. naloga);
- nalogi, ki preverjata pragmatično/okoliščinsko razčlemba, tj. prepoznavanje tvorca besedila in namena pisca besedila (1., 3. naloga);
- nalogo, ki preverja metajezikovno zmožnost (10. naloga), tj. tvorbo ustreznih oblik samostalnika;
- nalogi, ki preverjata pravopisno zmožnost (12., delno 13. naloga), tj. popravljanje pravopisnih napak v povedi in pravopisno-slovnično pravilen zapis čestitke.

naslednje naloge v II. delu preizkusa znanja – 2 nalogi:

- nalogo, s katero se ugotavlja, kdo so stranske književne osebe (3. naloga);
- nalogo, ki preverja razumevanje stalne besedne zveze (8. naloga).

Naloge I. dela preizkusa preverjajo zmožnost/znanje na ravni poznavanja (1. naloga), razumevanja (3., 8. naloga), uporabe (10., 12. naloga in delno pri preverjanju pravopisne zmožnosti 13. naloga, ki je sicer na ravni sinteze).

Nalogi II. dela preizkusa preverjata zmožnost/znanje na ravni poznavanja (3. naloga) in na ravni razumevanja (8. naloga).

Naloge iz I. in II. dela predvidevajo poznavanje naslednjih strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje: protipomenka.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega območja in rumenega območja v povprečju uspešno rešili še 2 nalogi (od teh 1 delno) v preizkusu znanja, in sicer

naslednji nalogi v II. delu preizkusa znanja – 2 nalogi (od tega 1 delno):

- nalogo, ki preverja razumevanje dogajalnega prostora (6. naloga);
- delno nalogo, pri kateri so morali napisati kratko obnovo odlomka (9. naloga) – pokazali so obvladovanje značilnosti besedilne vrste (obnove) in dokazali praktično obvladovanje pravopisnih in slovničnih pravil, niso pa dokazali zmožnosti samostojnega obnavljanja konkretnega besedila.

6. naloga preverja zmožnost/znanje na ravni poznavanja (bistveni podatki), 9. naloga, ki je sicer na ravni sinteze, pa je pri dokazovanju praktičnega obvladovanja pravopisnih in slovničnih pravil na ravni uporabe.

Nalogi ne predvidevata poznavanja strokovnih izrazov iz učnega načrta.

MODRO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki določajo *zgornjo desetino dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega, rumenega in rdečega območja v povprečju uspešno rešili še 2 nalogi (od teh 1 delno) v preizkusu znanja, in sicer

naslednjo nalogo v I. delu preizkusa znanja – 1 naloga:

- nalogo, ki preverja pomensko razčlemba v povezavi z metajezikovno zmožnostjo, tj. učenec se mora vprašati po podčrtanem delu povedi in vprašalno poved pravilno napisati (11. naloga);

naslednjo nalogo v II. delu preizkusa znanja – 1 naloga:

- delno nalogo, pri kateri so morali napisati kratko obnovo odlomka (9. naloga) – pokazali so obvladovanje značilnosti besedilne vrste (obnove), dokazali praktično obvladovanje pravopisnih in slovničnih pravil ter tudi zmožnost samostojnega obnavljanja konkretnega besedila.

11. naloga v I. delu preizkusa je na ravni razumevanja in uporabe, 9. naloga v II. delu preizkusa pa je na ravni sinteze.

Naloga iz I. dela predvideva poznavanje naslednjega strokovnega izraza iz učnega načrta za 1. triletje: vprašalna poved.

V učnem načrtu za slovenščino so za 1. in 2. obdobje vsi cilji zapisano enako (za 3. obdobje so zapisani kot **minimalni**, temeljni in *višji*), standardi znanja pa so za 1. in 2. obdobje zapisani kot minimalni in temeljni.

Preizkus znanja na nacionalnem preverjanju znanja je sestavljen v skladu z razmerjem med temi standardi – v učnem načrtu so skoraj vsi standardi označeni kot minimalni. Domala vse naloge v preizkusu znanja zato preverjajo minimalne standarde, temeljna standarda v I. delu preizkusa znanja pa nalogi, ki zahtevata odpravljanje pravopisnih napak v besedilu (12. naloga) in tvorba naloga (13. naloga) – pri tej nalogi gre za uporabo vejice pred obravnavanimi vezniki. Preverjanje tega standarda je zajeto tudi v tvorbi nalogi v II. delu preizkusa znanja (9. naloga, vrednotenje pravopisno-slovnične pravilnosti zapisa obnove).

V skladu z učnim načrtom je tudi razmerje med funkcionalnimi (preverjanje zmožnosti, raba jezika) in izobraževalnimi cilji (vedenje o jeziku oz. književnosti, uporaba strokovnih jezikoslovnih in literarnovednih izrazov). Teh je pri obravnavi književnega besedila v učnem načrtu razmeroma malo, v preizkusu znanja pa so v vprašanjih namesto le-teh uporabljene nevtralne vprašalnice (npr.: namesto spraševanja po *književni osebi/prostoru* je v vprašanju zapisano *kdo govori, kje se to dogaja* ipd.).

Podatki o uspešnosti reševanja posameznih nalog potrjujejo,

- da na uspešnost reševanja ne vpliva tip nalog (npr. naloge samostojnega zapisa odgovora so v celotnem preizkusu znanja v povprečju uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki spadajo v vsa območja; tudi taksonomsko so te naloge v razponu od poznavanja do uporabe);
- da so tudi učenci, katerih skupni dosežki spadajo v zeleno območje, uspešno rešili taksonomsko zahtevnejše naloge (razumevanje, uporaba).

V preizkusu znanja je v vsakem delu tudi tvorba naloga, ki zahteva z navodili vodeno samostojno tvorbo besedila. Primerjava uspešnosti učencev pri tvorbi besedila zahtevane besedilne vrste (čestitka, I. del preizkusa) in obnove dela prebranega besedila (II. del preizkusa) pokaže dokaj visoko stopnjo razhajanja (skupni IT tvorbe naloge v I. delu preizkusa je 0,80; skupni IT tvorbe naloge v II. delu preizkusa je 0,49). Na raven zahtevnosti obeh nalog vpliva več dejavnikov, gotovo tudi to, da se proces pomenske in estetske realizacije (samostojno branje in razumevanje) književnega besedila razlikuje od procesiranja neumetnostnega besedila. Razlike v uspešnosti reševanja tvorbe naloge v I. delu preizkusa so predvsem na ravni pravopisno-slovnične pravilnosti zapisa besedila (uspešno so to opravili učenci, katerih skupni dosežki spadajo v rumeno, rdeče in modro območje). Pri vseh ostalih elementih, ki so se pri tej nalogi vrednotili, razlike ni – pri reševanju so bili uspešni tudi učenci, katerih skupni dosežki spadajo v zeleno območje. To je mogoče razložiti s tem, da so besedilne vrste, ki jih učenci v skladu z učnim načrtom pišejo, v procesu pouka obravnavane pri dejavnostih sprejemanja (poslušanje, branje) in tvorjenja (govorjenje in/ali pisanje) ter torej načrtno in dovolj utrjene. Zdi se, da je pri književnem pouku manj pisnih odzivov na umetnostno besedilo, s čimer je mogoče razložiti tako nizko stopnjo uspešnosti na ravni vsebine/obnove besedila (v vsebinskem pogledu so nalogo namreč uspešno rešili le učenci, katerih skupni dosežki predstavljajo zgornjo desetino dosežkov – modro območje). Negotovost učencev pri vsebini se najbrž odraža tudi na ravni praktične/funkcionalne uporabe pravopisnih in slovničnih pravil – uspešno so jih uporabili le učenci, katerih skupni dosežki predstavljajo mejo zgornje četrtine dosežkov (rdeče območje), in učenci, katerih skupni dosežki so v zgornji desetini dosežkov (modro območje).

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, obvladajo osnovno matematično znanje in izvajajo rutinske postopke na področju števil, geometrije in podatkov. Uporabljajo ustrezne strategije reševanja v preprostih, znanih situacijah.

Učenci znajo:

- ob slikovnem prikazu določiti, kolikšen del celote prikazuje dana slika, in del celote zapisati z ulomkom (1. naloga);
- primerjati dve decimalni števili (2.a naloga, 2.b naloga, 2.c naloga) ter seštevati in odšteti decimalna števila (3.a naloga, 3.b naloga);
- prebrati v preglednici predstavljena naravna števila do 10000, jih urediti in prikazati na številski premici (4. naloga);
- nakazati smiselno pot reševanja preprostega matematičnega problema, povezanega z merjenjem (5. naloga);
- izračunati vrednost številskega izraza, tako da upoštevajo vrstni red računskih operacij (6. naloga);
- narisati pravokotnice in vzporednice in jih ustrezno označiti (8.a naloga, 8.b naloga), pri zapisovanju odnosov med geometrijskimi elementi uporabiti simbol \in in simbol \parallel (8.c naloga);
- rešiti preproste enačbe oblike $x + a = b$, $x \cdot a = b$ (10. naloga);
- prebrati preprost vrstični prikaz in interpretirati predstavljene podatke (11. naloga);
- rešiti matematični problem, povezan s števili, in rešitve prikazati v preglednici (12. naloga);
- rešiti matematični problem, povezan z obsegom pravokotnika (13.a naloga).

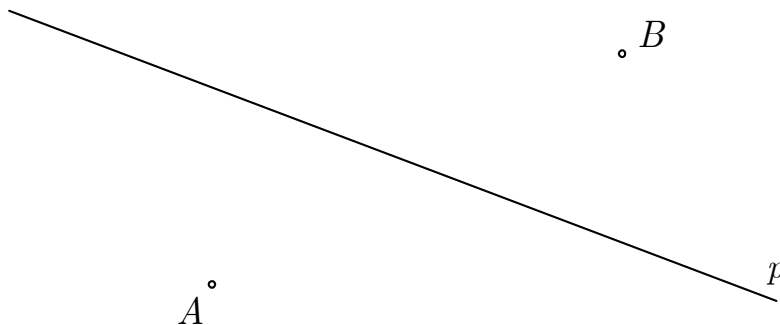
Zgled

Področje: Geometrija

Kognitivna raven: izvajanje rutinskih postopkov

Dani sta točki A in B ter premica p .

- Skozi točko A nariši vzporednico r premici p in jo označi.
- Premici p nariši pravokotnico s skozi točko B . Označi premico in pravi kot.

Najuspešneje so učenci reševali naloge tipa kratkih odgovorov, predvsem s področja števil in podatkov. Največ točk so dosegli pri nalogah 1. kognitivne ravni, ki zajema poznavanje in razumevanje pojmov ter dejstev.

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *med polovicama dosežkov*, razumejo osnovno matematično znanje in izvajajo postopke s področja števil, geometrije in merjenja.

Učenci znajo:

- deliti z decimalnimi števili (3.d naloga);
- izmeriti velikost kota β in ga izraziti z natančnim merskim številom in z ustrežno mersko enoto (7.a naloga);
- uporabiti simbol \notin in simbol \perp pri zapisovanju odnosov med geometrijskimi elementi (8.c naloga);
- uporabiti strategijo reševanja pri matematičnem problemu, povezanem z računanjem več delov celote (9. naloga).

Zgled:

Področje: Števila

Kognitivna raven: uporaba kompleksnih postopkov

Boštjan je dobil 3500 tolarjev žepnine. Za nakup zanimive knjige je porabil $\frac{2}{5}$ te žepnine.

Koliko tolarjev je plačal za knjigo?

Reševanje:

Odgovor: _____

Učenci so uspešno reševali tudi nalogo 3. kognitivne ravni, ki opredeljuje uporabo kompleksnih postopkov, predvsem s področja števil.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*, izvajajo rutinske in kompleksne postopke.

Učenci znajo:

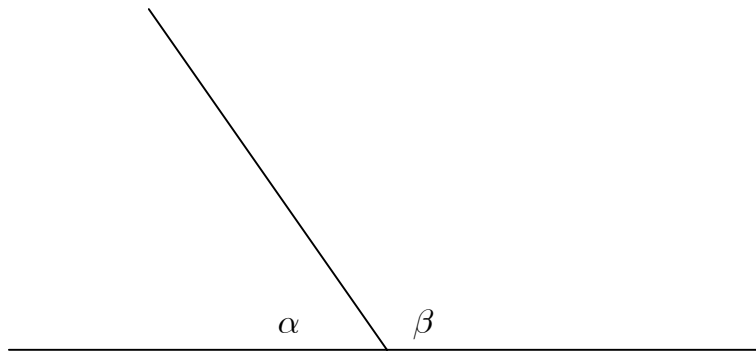
- primerjati odnos med dvema ulomkoma, ki imata različna imenovalca (2. d naloga);
- množiti z decimalnimi števili (3. c naloga);
- izmeriti velikost kota α in ga izraziti v stopinjah (7.a naloga) ter računati s koti (7.b naloga).

Zgled

Področje: Merjenje

Kognitivna raven: izvajanje rutinskih postopkov,
uporaba kompleksnih postopkov

a) Izmeri velikost kotov.

Odgovor: $\alpha =$ _____ $\beta =$ _____

b) Za koliko stopinj je kot β večji od pravega kota?

Odgovor: _____

Uspešno so reševali naloge 2. in 3. kognitivne ravni, to pa pomeni, da so spretno izvajali rutinske in kompleksne postopke.

MODRO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri matematiki določajo mejo *zgornje desetine dosežkov*, uporabljajo ustrezne strategije reševanja v sestavljenih, manj znanih problemskih situacijah.

Učenci znajo:

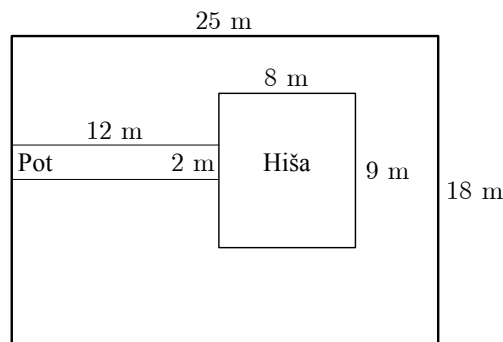
- izraziti rešitev naloge s pretvorbo merske enote za merjenje mase (5. naloga);
- rešiti sestavljen matematični problem, povezan s ploščino pravokotnika in kvadrata (13.b naloga).

Zgled

Področje: Merjenje

Kognitivna raven: reševanje in raziskovanje problemov

Na skici je prikazano zemljišče družine Veseljak.

- b) Na zemljišču bodo posejali travo povsod tam, kjer ni poti ali hiše. Pomagaj gospodu Veseljaku izračunati, koliko m^2 zemljišča mora zasejati s travo.

Reševanje:

Odgovor: _____

Naloga tega območja so zahtevale odgovor v obliki računskih postopkov ali grafičnega prikaza. Preverjale so temeljne standarde s področja geometrije in merjenja. Učenci so uspešno reševali in raziskovali probleme, to znanje pa uvrščamo v 4. kognitivno raven.

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, so v povprečju uspešno rešili naslednje naloge:

- 1. del: Naloga slušnega razumevanja je preverjala razumevanje neznanih sedmih kratkih angleških slušnih besedil. Vsa besedila so bila razločno govorjena in zvočna kakovost je bila ustrezna. Učenci so poslušali posamezna slušna besedila in jih povezovali z ustreznimi sličicami. Takšno vrsto naloge smo izbrali zato, da bi se izognili vplivu drugih dejavnikov (na primer branja, prepoznavanja besed, kompleksnosti reševanja itd.) na zmožnost slušnega razumevanja. Pri slušnem razumevanju gre za receptivno zmožnost in ta je tudi prva, s katero se otrok sreča na poti usvajanja tujega jezika, zato naj bi večina otrok to nalogo uspešno rešila.
- 2. del: Naloga A je zahtevala prepoznavanje posameznih besed. Učenci so morali poiskati besede za stvari, ki so bile označene na sliki, in jih zapisati v tabelo. Pri tej nalogi je bilo treba prepoznavati posamezne, učencem že znane besede brez njihove rabe v sobesedilu.
- 4. del: Pisno sporočanje, kriterij vsebina. Učenci so morali opisati pošast na sliki, kraj, kjer pošast živi, in kaj najraje počne. Čeprav je to produktivna spretnost, je večina učencev dosegla maksimalno število točk pri kriteriju vsebine, to pa pomeni, da so učenci upoštevali navodila in omenili oziroma razvili vse tri zahtevane iztočnice.

Učenci s skupnimi dosežki v zelenem območju so uspešno reševali naloge receptivnih spretnosti, kakor je slušno razumevanje, naloge prepoznavanja (povezovanje besed in predmetov na sliki) in upoštevanja navodil. Takšni rezultati so bili tudi pričakovani, saj sta pri začetnem učenju tujega jezika izredno pomembna ustrezen slušni vnos in razumevanje tega vnosa.

Upoštevanje ciljev učnega načrta

Naloga **slušnega razumevanja** s 7 testnimi postavkami vključuje doseganje naslednjih ciljev iz Učnega načrta za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci pozorno poslušajo krajša besedila, ki so ustrezno zahtevna in zanimiva.
- Učenci ob poslušanju besedila rešujejo naloge, ki so opremljene z vizualnim gradivom.
- Učenci med poslušanjem razlikujejo glasove in glasovne sklope.
- Učenci se na določeno informacijo odzovejo z nebesednim oziroma kratkim besednim odzivom (zapišejo ustrezno črko).
- Učenci razumejo glavne misli sporočil/a.
- Učenci razumejo podrobnosti v besedilu.
- Učenci prepoznajo zunajbesedilne okoliščine, na primer govorce, razmerja med njimi, razpoloženja itd.

Naloga 2.A (preverjanje **besedišča** na **prepoznavni ravni**) zadeva naslednje cilje Učnega načrta za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci razlikujejo med zapisom in izgovorom. Besedišče je znano in ne vsebuje zahtevnih sklopov.
- Učenci rešujejo naloge z ustreznim nebesednim odzivom.
- Učenci se uvajajo v rabo slikovnih slovarjev in povezujejo slike s poimenovanji.

Naloga **pisnega sporočanja**, kriterij VSEBINA, zadeva naslednje cilje, zapisane v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci pisno sporočajo.
- Učenci samostojno zapisujejo misli in odgovore v obliki posameznih povedi.
- Učenci s pomočjo vodenih nalog zapišejo funkcijska besedila.

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega območja v povprečju uspešno rešili še naslednji nalogi:

- Naloga 2.B je preverjala rabo besedišča v sobesedilu, ki je imelo funkcijo pisma. Učenci so morali 6 vrzeli dopolniti z danimi besedami v naboru. Naloga je poleg prepoznavanja besedišča preverjala tudi rabo besed in besednih zvez na ravni povedi.
- 3. del: Naloga je preverjala bralno razumevanje kratkega besedila. Tema je bila ustrezna, saj je vključevala opis šole in šolskega dne. Učenci so prebrali besedilo in nato na 6 vprašanj odgovorili s kratkimi odgovori.

Upoštevanje ciljev učnega načrta

Naloga 2.B (preverjanje besedišča v sobesedilu) zadeva naslednji cilj, zapisan v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci dopolnjujejo besedila z vrzelmi in tako preverjajo poznavanje in rabo besedišča v sobesedilu.

Naloga bralnega razumevanja (3. del, naloga A) zadeva naslednje cilje, zapisane v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci pred branjem besedila na osnovi slik sklepajo o vsebini in vrsti besedila.
- Učenci po branju ugotovijo vrsto besedila in okvirni sporočilni namen.
- Učenci so med branjem besedila pozorni samo na določene informacije, ki jih iščejo sami ali pa jih zahteva naloga.
- Učenci rešujejo naloge s kratkim besednim odzivom.
- Učenci izluščijo glavne misli sporočila.
- Učenci med branjem razumejo podrobnosti v besedilu.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega in iz rumenega območja v povprečju uspešno rešili še naslednje naloge:

- 3. del: Naloga B je preverjala bralno razumevanje. Učenci so morali ugotoviti, ali je 6 danih trditev pravih, napačnih ali niso omenjene v besedilu. Besedilo je opis življenja in dela 12-letnega umetnika. Tema je otrokom blizu, saj opisuje njihovega vrstnika. Ob tekstu so v pomoč tri slike, ki prikazujejo njegove umetniške izdelke. Naloga zahteva natančno branje besedila, pa tudi izhodiščnih trditev, zato je učencem, ki še niso sposobni natančnega branja, povzročala težave.
- 4. del: Pisno sporočanje, kriterij besedišče in pravopis. Učenci, ki so pri tem kriteriju pridobili maksimalno število točk, so uporabili pestro besedišče (opis pošasti) in ga tudi pravilno rabili. Prav tako je bila večina besed pravilno zapisana.
- 4. del: Pisno sporočanje, kriterij slovnica. Naloga pisnega sporočanja je omogočala rabo naslednjih jezikovnih struktur: to be, have/has got, present simple, like+ing, ednina/množina, osebni zaimki, svojilni pridevniki. Učenci, ki so pridobili 2 točki pri tem kriteriju, so pravilno in ustrezno uporabili prej navedene jezikovne strukture (4 ali več).

Upoštevanje ciljev učnega načrta

3. del: naloga B (preverjanje bralnega razumevanja z nalogo tipa prav/narobe/ni v besedilu) zadeva naslednja cilja, zapisana v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci sklepajo o besedilu in vsebini. Učenci pred branjem besedila na osnovi slik in drugih vizualnih podob sklepajo o vsebini in vrsti besedila.
- Učenci preskakujejo besedilo. Med branjem besedila so pozorni samo na določene informacije, ki jih zahteva naloga.

4. del, pisno sporočanje, kriterij **besedišče** in **pravopis**, zadeva naslednje cilje, zapisane v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci poimenujejo predmete in stvari.
- Učenci poznajo angleške izraze za osnovne glagole.
- Učenci dokaj pravilno zapisujejo besede in ločujejo med izgovarjavo in zapisom.
- Učenci upoštevajo velike začetnice in osnovna ločila (pika in vprašaj).

4. del, pisno sporočanje, kriterij **slovnica**, zadeva naslednja cilja, zapisana v Učnem načrtu za angleščino (ob koncu 6. razreda):

- Učenci preverjajo poznavanje in rabo slovničnih struktur v sobesedilu.
- Učenci ustrezno in pravilno rabijo naslednje slovnične strukture: to be, have/has got, present simple, like +ing, ednina/množina, osebni zaimki, svojilni pridevniki.

MODRO OBMOČJE

Nalog, ki bi jih uspešno reševali učenci s skupnim dosežkom v *zgornji desetini* dosežkov, v tokratnem preizkusu nismo mogli posebej izločiti, to pa pripisujemo analizi rezultatov po posameznih nalogah namesto po posameznih testnih postavkah. V prihodnjem šolskem letu načrtujemo spremembo ocenjevalnega lista in s tem natančnejšo analizo posameznih vprašanj in odgovorov v sklopu nalog.